

Controverse over tamoxifen

De implementatie van farmacogenetica in de routinematige zorg verloopt traag. Onder de diverse redenen is een van de prominentste dat de resultaten van farmacogenetisch onderzoek nog veelal op zichzelf staan en onvoldoende worden geïntegreerd in het model van geneesmiddelrespons zoals dat al bekend is. Met andere woorden: er wordt onvoldoende duidelijk gemaakt wat het genotype toevoegt aan de bestaande kennis als het gaat om vermindering van de variatie in geneesmiddelrespons.

Voor tamoxifen bij de behandeling van mammacarcinoom bestaat in de medische literatuur voldoende bewijsvoering over de toegevoegde waarde van genotypering. Tamoxifen wordt door CYP2D6 omgezet in de actieve vorm, endoxifen. Een mutatie van CYP2D6 zou kunnen leiden tot een verminderde vorming van endoxifen, met als mogelijk resultaat een verminderde klinische effectiviteit. Er is weinig twijfel over de toegevoegde waarde van genotypering voor deze behandeling.

Tot San Antonio, december 2009. Tijdens een congres (SABCS), geheel gewijd aan het mammacarcinoom, kwam de onderzoeksgroep van Goetz e.a. met resultaten van een groot onderzoek naar de associatie tussen het CYP2D6-genotype en de respons op tamoxifen. Dit is het eerste grootschalige onderzoek (meer dan 3000 patiënten) dat geen associatie vindt tussen een CYP2D6-mutatie (*4) en uitkomsten van behandeling met tamoxifen. Hoewel nog slechts gepresenteerd als abstract, heeft dit onderzoek al een grote impact op de oncologen. De communis opinio is dat genotypering hier geen meerwaarde heeft.

Er zijn nog wat vraagtekens bij het onderzoek, onder andere wat betreft de compleetheid van de dataset en de detectiewijze van de uitkomstmaat (terugkeer van de maligniteit). De onderzoekers hebben aangegeven dat er in 2010 een kwaliteitscontrole plaatsvindt op de dataset.

We zullen de volledige publicatie moeten afwachten. Tot dan is het onrustig op dit gebied.

Eric van Roon

Oorspronkelijke artikelen

- 20 Problemen bij subcutane toediening van laagmoleculair-gewichtheparines na totale heup- en knievangende operaties
C. Boersma, A.C.M. Broer, B.S. Kappelhoff, J.R.B.J. Brouwers, E.N. van Roon en M.J. Postma
- 25 Ontwikkeling, validatie en toepassing van *inductively coupled plasma mass spectrometry* voor de bepaling van platina in veegproeven
E.E.M. Brouwers, A.D.R. Huitema, J.H.M. Schellens en J.H. Beijnen
- 29 Farmacokinetiek van sildenafil bij neonaten met pulmonale hypertensie
B.C.M. Witjes, M.J. Ahsman, I. Sluiter, E.D. Wildschut, A.G. Vulto, D. Tibboel en R.A.A. Mathôt

Korte bijdragen

- 33 Effectiviteit van toevoeging van bevacizumab aan standaard eerstelijnschemotherapie bij de behandeling van gemetastaseerd colorectaal carcinoom: een observationeel retrospectief onderzoek
O. Breukels, R. Lange, E. Kuck, H.J. Bloemendal, C.J. Rodenburg en M.M.L. van der Westerlaken

Nederlands farmaceutisch onderzoek in de internationale literatuur
36

Richtlijnen voor kopij zijn beschikbaar op www.pw.nl of op te vragen bij redactie@pw.nl

Colofon

Redactieraad PW Wetenschappelijk Platform

Voorzitter: Dr. Eric N. van Roon, Apotheek Zorggroep Noorderbreedte, Leeuwarden

Vice-voorzitter: Prof. dr. Maarten J. Postma, Farmaco-epidemiologie & Farmaco-economie, Farmacie, Rijksuniversiteit Groningen

Leden: Prof. dr. Marcel L. Bouvy, SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy, Leiden / Departement Farmaceutische Wetenschappen, Universiteit Utrecht; Dr. Wilma Denneboom, Apotheek Meindersma, Deventer / Centre for Quality of Care Research, UMC St Radboud, Nijmegen; Dr. Marten Heeringa, Astellas Pharma, Leiderdorp; Dr. Jos G.W. Kosterink, Klinische Farmacie en Apotheek, UMC Groningen; Drs. Anne J. Leendertse, Apotheek UMC Utrecht / Departement Farmaceutische Wetenschappen, Universiteit Utrecht; Dr. Ada G.G. Stuurman-Bieze, Apotheek Marknesse, Marknesse / Stichting Health Base, Houten; Dr. Frans J. van de Vaart, WINAp, Den Haag; Dr. Suzanne Vink-Hermeling, OctoPlus NV, Leiden

Toegevoegde leden: Ir. Arjan K.S. Polderman, redacteur / secretaris